

7. ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਪਾਵਾਲੀਆ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਕੋਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1979 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 376।

26 ਜੁਲਾਈ 1982

1976 ਦੇ ਐਕਟ XXXIV ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (1954 ਦਾ XXXVII) — ਧਾਰਾ 2(i)(m) ਅਤੇ 2 (xii-a), 7 ਅਤੇ 16(1)(a)(i)- ਭੋਜਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਮਿਲਾਵਟ ਨਿਯਮ, 1955— ਨਿਯਮ 22 ਅਤੇ ਅੰਤਿਕਾ ਬੀ. ਆਰਟ। ਏ. 18.06— ਕਲਾ. A. 18.06 ਭੋਜਨ ਦੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਚੂਹੇ ਦੇ ਮਲ ਦੇ ਪੰਜ ਟੁਕੜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ - ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਭੋਜਨ ਦੇ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਨਮੂਨੇ (ਸਬਤ ਮਾਸ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰੋ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇਆ ਗਿਆ - ਇੱਕ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਭੋਜਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਸਮੱਗਰੀ—ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ— ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ ਭਾਵੇਂ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਪਰੇ—ਧਾਰਾ (ਐ) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ—ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਝੂਠ ਹੈ—ਜਨਤਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ - ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ - ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ...

ਆਰਟ ਦੀ ਧਾਰਾ (v) ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ-ਬੀ' ਦਾ ਏ. 18.06 ਖੁਦ, ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੂਹੇ ਦਾ ਮਲ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ 5 ਟੁਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਟੈਂਡਰਡ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਮੂਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਖੁਦ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਆਈਟਮ 19, ਦਾਲਾਂ, ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏ. 18.06 ਦੀ ਧਾਰਾ (iv) ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

f1

ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਸਿਰਫ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਆਪਣੇ ਆਪ

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਨਮੂਨਾ ਸਿਰਫ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਲਗਭਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪਰਾ ੬)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਰੇਕੂ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਏਆਈ) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐਮ) ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ (m) ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲੇਖ ਨੂੰ ਜਾਲ ਜਾਂ ਮਿਲਾਵਟੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਰਾਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਏਗੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਲਈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਛੇਟ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਅਪਵਾਦ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਜਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤੱਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਛੱਡਣਾ ਪਏਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਬੂਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਥੇ 'ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਫੂਡ' ਦਾ ਲੇਖ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਜੀਬ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ (ਜੋ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਗੇ) ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਬਚਾਅ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਇਸ ਬੋਝ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸੰਭਵ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ (ਐਮ) ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਾਢੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ।

(ਪਰਾ ੯)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਅਜੈਵਿਕ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਸਤਰਾਸਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ ਹੁੰਦਾ। ਕੇਸ. ਦਰਅਸਲ, ਇਸਤਰਾਸਾ ਧਿਰ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ (ਐਮ) ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਤਜਵੀਜ਼ਸ਼ੁਦਾ ਮਿਆਰ ਕਲਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਸਪੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 18.06 ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੇ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਗੈਨਿਕ ਪਦਾਰਥ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਜ਼ੇਕਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੱਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਕ੍ਰਿਬਡ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਲੇਖ। ਇਹ ਰਾਏ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (m) ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮਾਹਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਵੇ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇ।

(Para 11).

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ/ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਵੱਲੋਂ 3 ਸਤੰਬਰ, 1981 ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 26 ਜੁਲਾਈ, 1982 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

401 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਪੀ.ਸੀ. ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਸੀ. ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮਿਤੀ 7 ਮਾਰਚ, 1979, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਣਾ, ਵਧੀਕ

ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮਿਤੀ 3 ਅਕਤੂਬਰ, 1978 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਪੀ.ਐੱਸ.ਰਾਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡੀ.ਵੀ.ਸਹਿਲ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬੀ.ਆਰ.

ਕੇਪੀ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਵਧੀਕ ਏ.ਜੀ., ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ

1. ਐਕਟ 34 ਰਾਹੀਂ), ਦੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (m) ਦਾ ਅਸਲ ਆਯਾਤ, ਕੁਝ ਸਾਰਥਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ (m) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੋਝ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇੱਥੇ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

2. ਫਰਵਰੀ 1 24 ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ 750 ਗ੍ਰਾਮ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 2.55, — ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਬੀ. ਇਸ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਸੁੱਕੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੇਬਲ, ਬੰਦ ਅਤੇ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਨਮੂਨਾ, — ਉਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਐਕਸ. ਪੀ.ਡੀ., ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਚੂਹੇ-ਬੂਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਕਾਰਬਨਿਕ ਪਦਾਰਥ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 2.3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੂਡ ਐਡਲਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1)(a)(i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ) ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ। 1,000/- ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ।

3. ਇਹ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ 'ਤੇ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਨਕਾਂ ਤੋਂ ਭਿੰਨਤਾ ਮਨੁੱਖੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ (ਐਮ) 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੱਚੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇੰਟੈਗਰਾ ਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਇੱਥੇ ਲੇਖ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਭੋਜਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵੱਲ ਧਾਰਾ (m) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। 'ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਭੋਜਨ' ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ (xii-a) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਫੂਡ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭੋਜਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਸਤੂ, ਇਸਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਬਾਗਬਾਨੀ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ:

3

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਬਤ ਮਾਸ਼ ਇਸਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਧਾਰਾ (m) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

5. ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਤੋਂ ਪਰੇ ਚੂਹੇ ਦੇ ਮਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਵੀ. ਸਹਿਗਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਲਾ. ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕਥਾਮ ਨਿਯਮਾਂ, 1955 ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ-ਬੀ ਦਾ ਏ. 18.06 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਨਿਯਮ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

“ਏ. 18.06—

(i)

**

(ii) *ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਦਾਰਥ* - ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਨਾਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜੈਵਿਕ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਅਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੇਤ, ਬੱਜਰੀ ਦੀ ਮਿੱਟੀ, ਕੰਕਰ, ਪੱਥਰ, ਧਰਤੀ ਦੇ ਗੰਢੇ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਚਿੱਕੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਝੋਨੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਭਾਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੂੜੀ, ਤੂੜੀ, ਨਦੀਨ ਦੇ ਬੀਜ, ਅਖਾਣਯੋਗ ਅਨਾਜ, ਤੇਲ ਬੀਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਬੀਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਭਾਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

(iii) * * * ਉਹ

(iy) * * * *

(v) *ਚੂਹੇ ਦੇ ਵਾਲ ਅਤੇ ਮਲ-ਮੂਤਰ* - ਚੂਹੇ ਦੇ ਵਾਲ ਅਤੇ ਮਲ-ਮੂਤਰ 5 ਟੁਕੜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਨਮੂਨੇ ਦੇ.

(vi) * * * *

ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਉੱਚੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ (v) ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਚੂਹੇ ਦੇ ਮਲ ਦੇ ਪੰਜ ਟੁਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਧੀਨ ਨਮੂਨਾ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਸਖੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਦੇ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਚੂਹੇ ਦੇ ਐਕਸਰਟਾ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਹਰੇਕ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਲਈ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ 4. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਗੁਣਾ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨਾਜ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ *ਸਬਤ ਮਾਸ* ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਲਈ, ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਸੁੱਧੀਆਂ ਬਲਕ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਅਸੁੱਧੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਚੂਹੇ ਦੇ ਮਲ ਦੇ ਪੰਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੁਕੜੇ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

6. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਚਤੁਰਾਈ ਨੂੰ ਸਿਹਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤਰਕਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡਲੋਜ਼ (v) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੂਹੇ ਦਾ ਮਲ 5 ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਕੋਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਮੂਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਾਤਰਾ ਇਸ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਏ

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਖੁਦ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਈਟਮ-19, ਇਸ ਲਈ, ਚਾਲਾਂ, ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। A. 18.06 ਦੀ ਧਾਰਾ (ੳ) ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ

ਪੇਟੈਂਟ ਹੋਣ ਲਈ-ਕਿ-ਕਾਨੂੰਨ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਸਿਰਫ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਡਾਟਾ 'ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਟੈਂਡਰਡ ਪ੍ਰਤੀ-; ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਟੀਬੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ~«ਤੱਤਰ» ਪ੍ਰਬੰਧ- ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ , ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਜਾਨਤ ਲੋਹਾਲੀਏਗੋ-ਇਹਿ ਵਲੀਦੀ ~ ਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਨਿਯਮ 22 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੂਰ ਤੋਂ ਵੀ।

n^er^ | 9 r^,, to, contqpd, ¥;th^,...ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ „pf ..tb#, ਇੱਕ ਦਾ ਨਮੂਨਾ। ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਭੇਜੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਕੱਲੇ 'ਵੈਧਤਾ' ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਸ.ਸੰਧੂ, ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ

'ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ 'ਨਮੂਨਾ' ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਯਾਨੀ 750 ਗ੍ਰਾਮ ਨੂੰ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪਾਰਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। : ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਲਈ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੀਲਬੰਦ: ਪਾਰਸਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 3 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਖਰੀਦਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, 750 ਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਖਰੀਦਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।

biqu;^4-IahuSt, ਇਸ ਲਈ, 'ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਕਲਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸਮਰਥ ਹੈ। A. 18.06, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ix-B ਨੂੰ ਜੋੜੋ ਅਤੇ ^ਇਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।, >;tj

8. ਸਿੱਖਿਅਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 2 (ia) (m) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ -

^^h1
 "ਮਿਲਾਵਟ" - ਭੋਜਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਵਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ -
 * * * * *
 * * * * * .U8

(m^i ਜੇ ਲੇਖ ਦੀ ਗੁਣਵਤਾ ਜਾਂ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਪ੍ਰਿਸਰੀਓਏਏ ਸਟੈਂਡਰਡ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤੱਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵੈਰੀਏਬੀ ਲਿਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ:

.ਬਸਰਤੇ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਲੇਖ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਾਂ ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਭੋਜਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ

ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਤੱਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੇਵਲ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ। ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ; ਤਦ ਅਜਿਹੇ ਲੇਖ ਨੂੰ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਿਲਾਵਟ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

* * * *

ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਡੀਵੀ ਯੂਏਗਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ 'ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਫੂਡ' ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ, ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ 'ਤੇ ਬੋਝ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਇਸ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਡੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਕਾਰਬ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਸਪੈਲ ਕੀਤੀ ਸੀਮਾ। ਏ.18.06. ਨੁਕਸਦਾਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਕਾਰਬ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ।

9. ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ (m) ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਹਿਗਲ ਨੇ ਬੜੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਾਂ। ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ (m) ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲੇਖ ਨੂੰ ਜਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਏਗੀ ਜਾਂ - ਮਿਲਾਵਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਗਲਤ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਲਿਆਏਗੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਲਈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਛੇਟ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਅਪਵਾਦ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਜਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਬੂਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਥੇ 'ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਫੂਡ' ਦਾ ਲੇਖ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਜੀਬ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ (ਜੋ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਗੇ) ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਬਚਾਅ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਇਸ ਬੋਝ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸੰਭਵ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਹੋਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ (ਐਮ) ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਾਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ।

10. ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਕਾਂਤ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਹਿਗਲ ਨੇ ਖੁਦ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ, ਉਸਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਜਨਾਰਦਨ ਨਾਇਰ ਬਨਾਮ ਏ. ਮੁਹੰਮਦਕੁੰਜੂ, (1) ਲਿਆਂਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੱਲ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“...ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲੇਖ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ੱਠ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਬੂਤ ਜੋੜਨਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਸਿਰਫ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੋਝ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਬੋਝ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ .....।

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਹਿਗਲ ਨੇ ਖੁਦ ਸੀ. ਜਨਾਰਧਨ ਨਾਇਰ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

(1) 1981 CrI. ਐਲਜੇ 528

ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ). ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਤਰਕ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।

10. ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ, ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਾਨ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ।

11. ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਮੈਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਅਜੈਵਿਕ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਰਅਸਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ (ਐਮ) ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਤਜਵੀਜ਼ਸ਼ੁਦਾ ਮਿਆਰ ਕਲਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਸਪੈਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 18.06 ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥ 1% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਲਈ, ਜਦੋਂ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੇ ਅਣਗੌਠਿਅਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ ਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥ 2.3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ, ਤਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਜੇਕਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੱਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਸੀਮਾ। ਇਹ ਰਾਏ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (m) ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏਗੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮਾਹਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਝੁਠਲਾਵੇ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 293 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਹਰ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ (ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਹਰ ਤੋਂ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਅਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥ ਵਜੋਂ

ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਹਿਰ ਦੀ ਰਾਇ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤੱਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਾ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਉਂਗਲ ਨਹੀਂ ਹਿਲਾਈ, - ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਡੀ. ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੋਪਾਲ ਦੱਤ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ.)

ਦੂਜੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ, ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ। • ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਐਨਾਲਿਸਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੁਸਖੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

12. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀ.ਜੇ.ਐੱਡ ਆਈ.ਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.

ਗੋਪਾਲ ਦੱਤ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ-ਜਵਾਬਦਾਰ।

1981 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1294।

27 ਜੁਲਾਈ 1982

ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (1954 ਦਾ XXXVII)— ਧਾਰਾ 11(3) ਅਤੇ 16(l)(a)- ਦੁੱਧ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਜੋ ਨੋਸ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਚਰਬੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ- ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਰਬੀ ਪਾਈ ਗਈ—ਦੋਸ਼ੀ— ਕੀ ਮਿਲਾਵਟ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ—ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਨਮੂਨਾ ਭੇਜਣ 'ਚ ਮਾਮੂਲੀ ਦੇਰੀ—ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ 'ਚ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ—ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ—ਧਾਰਾ 11(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧ— ਕੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ ' ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤੋਂ ਮਾਮੂਲੀ ਭਟਕਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡ ਤੋਂ ਦੇਵੀਕਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜੋੜ ਜਾਂ ਘਟਾਓ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੪)

ਜਗਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 1981, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਾਅ ਰਿਪੋਰਟਰ 684 (ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ)।